

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Megalapozott szakmai munka folyik a Nyugat-Mecsekben

RHK fórum a bodai kutatásokról

Kovács Győző és dr. Kereki Ferenc tájékoztatója a fórumon

Az elmúlt évek mélyfúrásait követően idén egy felszíni kutatóárok kialakításával folytatódik a nagy aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezésére irányuló kutató munka. Magyarországnak mindenképpen szükség van egy mélygeológiai tárolóra, akármi is lesz a kiegészített fűtőelemek sorsa. Van lehetőség az újrahasznosításra, de az ezután maradt végső hulladék, a leszerelés után maradt nagy aktivitású anyag sorsáról gondoskodnia kell hazánkknak, mert erről az atomtörvény is rendelkezik, és uniós előírás. A majdani tárolóra vonatkozó tervek az atomerőmű már meglévő négy blokkjának ötvenéves üzemidejével számolnak, de a rugalmasság alapvető követelmény, azaz olyan helyet jelölnek ki, ahol az újabb két blokk által megkövetelt kapacitás kialakítására is lehetőség lesz.

– Ez egy szintiszta szakmai program, amelynek keretében világszínvonalú szakmai tudással rendelkező szakemberek

dolgoznak annak érdekében, hogy felelős döntés születhesen a nagy aktivitású hulladék elhelyezésének ügyében – szögezte le dr. Kereki Ferenc, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő (RHK) Kft. vezetője a bodai kutatások előrehaladtáról szóló tájékoztatón.

Az elmúlt évek mélyfúrásait követően idén Cserdi határában egy kutatóárok kialakításával folytatódik a munka – tájékoztattak a cég szakemberei. A cél az, hogy a jelenleg mintegy 87 négyzetkilométeren folyó kutatások (elhelyezési zóna) területét 2018-ra 7-8 négyzetkilométerre szűkítsék, amiből kiválasztják azt az egyetlen négyzetkilométert, ami befogadhatja majd a tárolót.

A jelenlegi kutatások az országos vizsgálatok alapján leginkább megfelelő bodai körzetben folynak, alkalmasnak tűnő földtani formációt egyébként a fővároshoz közel (Kiscsel), Nógrád megyében, valamint a Bükk-alján találtak még.

A program sarokdátumait ismertetve elmondták, hogy 2030-ra várható a földalatti kutatóhely (laboratórium) kialakítása, 2055-ben kezdődhet a tároló megépítése, 2065-ben pedig az üzembe helyezése, újabb 20-25 év múlva a lezárása. Mindennek a pénzügyi forrását a Nukleáris Pénzügyi Alap biztosítja.

Az RHK Kft. várhatóan 2018-ra készíti el a szakmai tanulmányát, amelynek figyelembe vételével az Országgyűlés dönthet a helyszínről, illetve a célzott kutatási és beruházási program indításáról.

A tartalomból:

- Újra kérdezték a helyi lakosokat 2.o.**
- Szakmai tanulmányúton Angliában 4-5 o.**
- Diák szemmel a radioaktivitásról 6. o.**
- Ellenzéki fórumon a kutatás témája 7. o.**
- Bányásznap megemlékezések 8. o.**

A hiteles, szakmai tájékoztatás folytatását várják a helyiek

Véget ért a közvélemény-kutatás

Hitelesnek tartják a helyi tájékoztatást a Nyugat-Mecsekben élők, a többségnek pontos információi vannak a radioaktív hulladékok kezeléséről, a leendő mélységi geológiai tárolóról – derül ki abból a felmérésből, amelyet a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társuláshoz tartozó települések lakosainak körében a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. megbízásából készítettek.

Idén került sor az RHK Kft. két évente elvégzett közvélemény-kutatására, amely a társaság telephelyei környezetében élők véleményét és tudását méri fel a radioaktív hulladékokról. Az első kutatás egy évtizede zajlott a nyugat-mecseki régióban. A kérdezőbiztosok idén ismét a helybeliek ismereteire, a radioaktív hulladékkezelésről alkotott véleményére voltak kíváncsiak.

A helyi lakosságot a radioaktív hulladé-

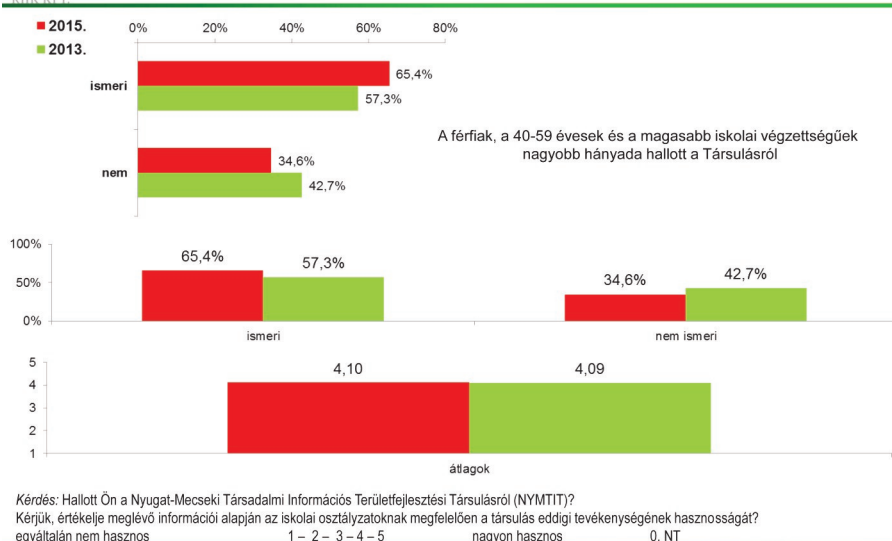
kok biztonságos kezeléséről, a nagy aktivitású radioaktív hulladék elhelyezését célzó a földtani kutatásokról, illetve környéken élők tájékoztatását segítő önkormányzati társulás, az NYMTIT munkájáról kérdezték. A reprezentatív felmérésben a társulás kilenc településéről összesen 1003 la-

kos véleményét kérték ki a közérdekű témában.

A kérdésekre adott válaszok fontosak az RHK Kft., illetve a településeket tömörítő NYMTIT számára is, hiszen visszajelzést adnak a tájékoztatás milyenségéről, a felek együttműködéséről, a további feladatokról.

A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Társulás ismertsége, hasznosságának megítélése

Elfogadott szakmai tájékoztatás

Az RHK Kft. és az NYMTIT kommunikációs tevékenységét dicséri, hogy a válaszadóknak már több mint kétharmada arról is tud, hogy nagy aktivitású radioaktív hulladékot, többek között kiégett fűtőelemeket terveznek elhelyezni a térségben. Háromnegyedik pedig a kutatási munkálatokról, 80 százalékuk pedig a geológiai vizsgálatokról is hallott. Közülük tízből nyolcan nyilatkoztak úgy, hogy elfogadják ezzel kapcsolatban a szakemberek véleményét, és közel kétharmaduk teljes mértékben, illetve az eredmények függvényében elfogadja a majdani tárolót. A helyiek bíznak tárolóval foglalkozó szakemberekben, közel háromnegyedik ötösré vagy négyesre értékelte szakmai hitelességüket.

Az RHK Kft. és az NYMTIT számára természetesen van még feladat a lakossági tájékoztatás terén is, amit alátámaszt az a tény, hogy a lakosság közel ötöde még több információra tart igényt a munkálatok, illetve a leendő tároló kapcsán. Az elfogadásban a legnagyobb súllyal a biztonság kérdése és a munkahelyteremtés esik latba, de a helyiek fontosnak tartják az anyagi támogatást, valamint az állandó tájékoztatást is az eredményekről.

Ugyancsak hasonló elvárásokat fogalmaztak meg a válaszadók az önkormányzatokkal szemben is. A tájékoztatás, a lakosság véleményének kikérése, illetve a település anyagi érdekeinek érvényre juttatása szerepel a legtöbbször értékelt szempontok között.

Hiteles forrásként olvassák

Öröndetes tény, hogy a helybeliek jó része hiteles forrásként tekint a szakemberekre, a helyi és a regionális sajtóra, valamint az önkormányzatokra. A környéken élők a lakosság objektív, szakmai tájékoztatását ugyancsak a szakemberektől, a helyi sajtótól és az önkormányzatoktól várják.

A kutatásban megkérdezték a helyieket a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulásról is, amelynek ismertsége két évvel ezelőttihez képest is jelentősen növekedett: a válaszadók kétharmada ismeri a szervezetet, tevékenységének hatékonyságát pedig 70 százalékuk ötös vagy négyes osztállyal értékelte. A társulás legfőbb céljának és feladatának a tájékoztatást, az eredmények közlését, a színvonalas előadásokat, bemutatókat, a biztonság garantálását tartják a megkérdezettek.

A válaszadók arra is lehetőséget kaptak, hogy kérdéseket fogalmazzanak meg az NYMTIT, illetve az RHK Kft. irányába. Nem sokan vállalkoztak erre, a válaszok között azonban így is kiemelt helyen szerepelt az információ iránti igény. A fölteszt kérdésekre a Tájékpékövetkező számában térünk vissza.

Kutatás a megalapozott döntés érdekében

– Nincs más dolgunk, mint a valós történésekről, a tényekről tájékoztatni, legjobb tudásunk szerint – hangsúlyozta dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója a legutóbbi paksi kommunikációs értekezleten.

A kéthavonta rendszeresen megtartott megbeszélésen az RHK Kft. négy telephe-

lyének környezetében működő önkormányzati társulások vezetői, képviselői, illetőleg a bekapcsolódó szakmai szervezetek képviselői vesznek részt, ahol elsőként a cég vezetője tart tájékoztatót az aktuális ügyekről. A legutóbbi alkalommal az RHK Kft. vezetője elmondta, hogy a bodai föld alatti kutatások elindítása előtt - a szüksé-

ges információk birtokában - az országgyűlés hoz majd döntést. A jelenlegi munkák – közöttük az idén kialakítandó 400 méteres kutatóárok – azt a célt szolgálják, hogy megalapozott döntés születessen. A feladat az, hogy a nagy aktivitású hulladék-tároló létesítésére szóba jöhető 87 négyzetkilométernyi területből a leginkább alkalmas 7-8 négyzetkilométernyi részt kell megtalálni – ehhez kellene majd a későbbiekben a föld alatti vizsgálatok is.

A társasággal együttműködő önkormányzati társulások vezetői – Kovács Győző, az NYMTIT elnöke, Darabos Józsefné, a bátaapáti kis- és közepes aktivitású végleges tároló térségét képviselő TETT elnöke, Bálint József, a paksi Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója környezetében működő TEIT elnöke, valamint Edelmán György, a püspökszilágyi RHFT körül lévő településeket tömörítő ITT elnöke szervezetük éves kommunikációs programjának eddig megvalósult, illetve tervezett eseményeiről számoltak be, valamint a tervezett szakmai - közösségi rendezvényeiket, tanulmányútjukat ismertették.

Folyamatos a kapcsolattartás az RHK Kft. és a társulások képviselői között

Máshol is kiemelt téma a tájékoztatás Nemzetközi GMF-tanácskozás Pakson

Az Európai Nukleáris Létesítmények körüli Önkormányzatok Csoportja (GMF) nemzetközi konferenciát rendezett Pakson, június 2-án.

Nyolc ország 96 képviselőjének - elsősorban nukleáris szakemberek és polgármesterek - részvételével rendezték meg az Európai Nukleáris Létesítmények körüli Önkormányzatok Csoportja (GMF) nemzetközi találkozóját, melyen a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás képviseletében Kovács Győző, az NYMTIT elnöke, Boda polgármestere, Wágner Antal Hetvehely, Sándor Tibor Kővágószőlős, Vizslár Irén Kővágótotós, Hagenthurn József Cserkút, Budai Zsolt Bükkösd polgármestere, valamint az Ellenőrző Bizottság tagjai vett részt.

– A nukleáris létesítmények körüli települési önkormányzatoknak szükségük van arra, hogy rendszeresen kicseréljék tapasztalataikat – mondta a tanácskozás céljairól Dohóczky Csaba, a GMF alelnöke.

Roland Palmqvist, a szervezet elnöke

mondott köszöntőt, majd Cziczér János, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. üzemviteli igazgatója mutatta be a magyar atomerőmű tevékenységét. A Paks II. projektről Horváth Miklós törzskari igazgató tájékoztatta a jelenlévőket, majd dr. Kereki Ferenc, a Radioaktív Hulladékkezelő Kft ügyvezetője beszélt társaság munkájáról.

A vitafórum a lakossággal való kapcsolattartásról szólt. Ennek keretében előadást tartott Kovács Győző, az

NYMTIT elnöke is, aki kiemelte: csak az állampolgárok egyenrangú partnerként történő kezelése, az azonnali, teljes körű és nyílt kommunikáció lehet hosszú távon eredményes.

Kovács Balázs szaktanácsadó, Mittler István, a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója, valamint Honti Gabriella, az RHK Kft. kommunikációs vezetője is az érintett lakosság tájékoztatásának fontosságáról, lehetőségeiről és módjáról beszélt a konferencián.

A társulások vezetői sok hasznos tapasztalatot gyűjthettek

Szigetországi tanulmányút - tapasztalatokkal, tanulságokkal

Egy cipőben az angolokkal

A vendéglátók képviselőivel együtt a magyar delegáció tagjai

Az angliai Sellafieldben tett szakmai látogatást a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás 11 fős küldöttsége májusban. Az Egyesült Királyságban a sellafieldi nukleáris bázis és a brit kis aktivitású hulladékártató megtekintése volt a cél.

A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás és a KNPA között a tájékoztatási feladatokra kötött szerződés rendelkezik arról, hogy a társulás kötelezettsége évente szakmai látogatást szervezni tagtelepülései lakossága számára a nukleáris iparral – ezen belül elsősorban a hulladékkezelés és -elhelyezés témakörével – történő ismerkedés, tájékozódás jegyében.

A britek esetében meglévő ellentmondás, amelyben az egyik oldalon a nukleáris iparuk fejlettsége, mind a katonai, mind az energetikai felhasználás széles körű társadalmi elfogadottsága áll, miközben a másik oldalon a nagy aktivitású sugárzó hulladék végleges elhelyezésének megoldatlansága szerepel. Ezen kettősség egyedi, ugyanakkor számos – a társadalmi vonatkozásai tekintetében is – érdekes és értékes tapasztalattal szolgálhat.

Sellafield – a nukleáris bázis. A brit kormány hatalmas nukleáris fejlesztési projektbe kezdett 1947-ben egy Seascale nevű kisváros közelében, az Ír-tenger partján, Cumbria megyében. A

sellafieldi területen a közvetlen ipari előzmény a második világháború idején létesített és a háború végéig működő hadianyaggyár volt.

A nukleáris bázison a Windscale erőmű 1-es és 2-es reaktoraiban nem áramot termeltek, hanem a brit hadsereg atomfegyverzetéhez szükséges plutóniumot állítottak elő. Jelenleg a telepen két, lebontás alatt álló atomerőmű áll, a Calder Hall mellett a plutóniumtermelésre használt Windscale-1 erőművet is le kell szerelni. Emellett négy tározóban és silóban halmozódik hat évtized atomhulladéka, ahol a nem pontosan ismert összetételű iszaplerakódásokkal és a korrózió miatt képződő gázokkal kell „megküzdenni”. Sellafieldben több, egyenként több olimpiai medence nagyságú hűtőmedencében tárolják a nagy aktivitású hulladékot. Mindezt folyamatosan keringetett vízzel hűtik. Ezt a – 11 ezer főt foglalkoztató – ipari monstrumot volt alkalma megtekinteni az NYMTIT küldöttségnek.

A bázis szükség esetén teljesen önálló, az energiaellátástól kezdve a kórházig bezárólag, mind az építmények mérete, sokasága, a bázis beléptető rendszere, mind a megszabott időpontok szigorú betartása, mind a kíséret, vagy a többszörös fizikai védelem kiépített elemei mutatták, ez valóban veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény.

A vendéglátók ugyanakkor a bázis hár-

mas funkcióját hangsúlyozták, egyrészt arról azt, hogy ez mindig is egy kísérleti fejlesztési terület volt a különböző erőművek, a fűtőelemgyártás, később pedig a reprocesszáló üzemek megépítéséhez, majd mára az átmeneti tárolás és az újrafeldolgozás terepe lett és ismét egy kísérleti fejlesztési területté vált. A leszerelés, ahol kidolgozzák és kipróbálhatják, illetve ki is próbálják félig élesben és élesben az egyes leszerelési tevékenységek megvalósítását és kivitelezését.

Drigg – a britek kis aktivitású szilárd hulladék-tárolója Az Egyesült Királyságban egyetlen tároló működik a kis aktivitású hulladékok elhelyezésére. Feladata, hogy az egész országban mintegy 40 helyszínen képződő kisaktivitású sugárzó hulladékot felügyelt és biztonságos formában tárolja. Ez a felszíni tároló Drigg település határában épült 6 km-re délre a sellafieldi bázistól. Az 50-es évek vége óta működik és több, mint 100 éves üzemidővel számolnak, hiszen 2070 tervezik itt elhelyezni az országban képződő kis aktivitású sugárzó hulladékot. Ezt a tárolót látogatuk meg, ahol egy rövid előadás során elmondták a legfontosabb tudnivalókat, majd busszal körbevittek és megmutatták a legérdekesebb helyszíneket. A tároló első időszakában földárkokba került a hulladék, és csak a 80-as évek végén alakították ki azt a mai napig működő befogadó- és tároló rendszert,

amelyben a hulladékok konténerekbe kerülnek, és a konténereket tárolják egy zárt, speciálisan épített, az izolációt megfelelően biztosító betonmedencében, amelyet megtelésükkor vízzáróan lefednek, majd a végleges felszínformáját földfeltöltéssel alakítják ki és növényzettel beültetik.

A tároló 200 főnek jelent munkahelyet és időszakosan még 60 főt alkalmaznak a szűkebb környékről. Nagyon fontos eredményként értékelték, hogy azzal, hogy szervezeten végzik a beszállítást és biztosítani tudták a rövidtávon jelentkező kapacitásszükség

fejlődését. A vezetésen elmondottak és a kiállított tárgyak (valóságos méretű fűtőelemek, hulladéktartályok, speciális mérő- és detektálóeszközök) mellett fotók sokasága idézte a múltat és próbált meg átfogó képet adni egyrészt a fizikai folyamatokról, másrészt a nukleáris bázison folyó tevékenységről, fejlesztésekről.

Volt alkalom találkozni a lakosság képviselőit ellátó társadalmi szervezetek két helyi vezetőjével. A két politikus David Moore, a Nyugat Cumbria települési társulás jelenlegi vezetője és ezen társulás korábbi irányítója volt.

tervezett ütemezés vonatkozásában. Van rálátásuk a finanszírozó és felelős irányító NDA (Nukleáris Leszerelési Hatóság sellafieldi bázisra vonatkozó tevékenységére, és a kiválasztott alvállalkozók, közreműködők tevékenységéig bezárólag.

A fenti tájékoztató után a magyar kérdésekre adott válaszok alapján folyt tovább a tárgyalás. Azon kérdésre, hogy ki és milyen alapon szabta meg a települések érintettségi körét, a válasz egyértelműen a távolság, azaz a területi érintettség volt az elv. Mely település nyúlik bele egy adott sugarú körbe.

Arra a kérdésre, hogy készült-e valamilyen tanulmány arról, hogy ami itt megvalósul, milyen negatív hatásai vannak? Például a földterületek leértékelődése, ingatlanok eladhatósága terén stb. Azt a választ kaptuk, hogy náluk most a biztonság van az első helyen. Azzal, hogy itt van a közvetlen közelükben Sellafield a rengeteg hulladékkal, az emberek nagy többsége úgy érzi, hogy egy egyre öregedő és bizonyos műszaki megoldásaiban már elöregedő, degradálódó tárolón „ül”. Sellafield kockázatához képest egy biztonságosan kialakított mélységi tároló mindenképpen kisebb kockázatú, ezért az ingatlanok leértékelődésének kérdése így nem vetődik föl. Számunkra sokkal fontosabb biztonságban tudni a sellafieldi hulladékot. Úgy fogalmaztak: a jelenlegi helyzetnél csak jobb lehet bármilyen átgondolt és biztonságot szem előtt tartó megoldás.

Hogyan, miként érik el a személyeket, a kérdésre az volt a válasz, hogy minden tájékoztatási módszert alkalmaznak ahhoz, hogy a lakosság megismerje a várható tevékenységet, tisztában legyen annak céljaival, műszaki megoldásaival és kockázataival. Minél több embert próbálnak elérni, telefonos tájékoztatással, roadshow-val, minden településen bemutatók, tájékoztatók szervezésével egészen a minden háztartásba DVD-k eljuttatásáig bezárólag.

Minden fórumuk nyitott, nyílt. Ezen tájékoztatási tevékenységet teljes egészében a költségvetés finanszírozza. A tájékoztatás szervezése és megvalósítása náluk is a társulások feladata. Ehhez egy-két szakember alkalmazásával professzionális támogatást is alkalmaznak. Elmondásuk szerint nem is tudják pontosan, hogy a tájékoztatásra fordított összeg mekkora.

Magyar részről Tungli Gyula (balra) szakértőként vett részt a tárgyalásokon

megoldását. Ez nemzeti szinten nagyon nagy megtakarítást, közel 67 millió fontnyi (31 Mrd Ft) megtakarítást jelentett, amiből közel 58 millió a hulladék különféle – fenn említett – kezelése nyomán, míg a fennmaradó a hulladéktermelők ez irányú fejlesztési tevékenységének köszönhetően mutatható ki.

Whiteheaven – találkozó a társadalmi szervezetek képviselőivel. A szakmai program második napján az Ír-tenger partján álló whiteheaveni Beacon múzeumának Sellafield nukleáris bázisról szóló kiállítás megtekintése mellett a társadalmi szervezetek két vezetőjével történő szakmai egyeztetés szerepelt.

A kiállítás az ötszintes, világítótoronyra emlékeztető formájú, kör alapú múzeum egyik emeletét foglalja el, bemutatja a sellafieldi bázis történetét és

A találkozó egy általános helyzetismeretessel kezdődött, majd kérdések-válaszok formájában folytatódott, ismertetésük során jelezték, hogy célszerű szétválasztani a lakossági bevonást a két objektumhoz, a sellafieldi nukleáris bázishoz, és a Drigg melletti nemzeti kis aktivitású tárolóhoz kapcsolódóan.

A sellafieldi bázis esetében kialakult kapcsolatról elhangzott, hogy a nukleáris bázis éves üzemeltetési és öt éves távlati terveire illeszkedik, ezen tervek nyilvánosak, tartalmukat ők is jól ismerik. Rendszeresen, évente két alkalommal találkozik a választott ellenőrző csoport a bázis vezető képviselőivel. Ilyenkor számba veszik, miként folyik, hol tart a munka, megtörtént-e a betervezett feladatok elvégzése, ezen alkalmakkor vizsgálják meg, van-e eltérés akár a műszaki előrehaladás, akár

Sokat tudnak a baranyai diákok a radioaktivitásról

Tojástartó, stopperóra, Lego-robotok, szélkerék és pogácsa – nem tipikus hozzávalók egy tanulmányi versenyhez, most azonban ezek teremtettek jó hangulatot a Baranya megyei Hetvehelyen. A településen tizenegyedik alkalommal rendezték meg a Niels Bohr vetélkedőt a környékbeli általános iskolák hetedik és nyolcadik évfolyamos diákjai számára. A tanulók fizikából és kémiából, illetve a radioaktív hulladék-tárolás témájából mérték össze tudásukat, egyénekenként és csapat szinten is.

A versenyt idén is a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.), illetve a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Társulás (NYMTIT) szervezte támogatta. A hagyományos tudáspróban az NYMTIT kilenc településének négyfős diákcsoportai vettek részt, a tudományos tesztet játékos feladatok és a pécsi Leőwey Klára Gimnázium diákjainak tudományos bemutatója követte.

Az RHK Kft. munkatársainak közreműködésével megtartott verseny első helyét idén a helyi, hetvehelyi általános iskola diákjai nyerték el, legyőzve a négyszeres győztes Boda csapatát. A nyertesnek járó vándorszerleg így most egy évig Hetvehelyen marad, de természetesen egy „örök” kupát is kapott a kiemelkedő teljesítményű négyes.

A csapatok gond nélkül rakták ki az RHK Kft., az NYMTIT munkájához, illetve a radioaktivitáshoz kapcsolódó szavakat, pingponglabdákra írt betűk segítségével a kikészített tojástartókba, többségük pedig ügyesen megoldotta a

Jó közösséget formálnak a szakmai vetélkedők

kiegített üzemanyag kezeléséről és tárolásáról szóló filmhez kapcsolódó tesztet is. A pécsi gimnazisták fizikai kísérletei, interaktív bemutatói és a szenzorokkal szerelt Lego-robotok nem csupán érdekességként, hanem a verseny részeként szerepeltek: a versengő négyesek a hallott ismeretek alapján egy totót is kitöltöttek. A rendezvény végén minden csapatot megjutalmaztak az RHK Kft. munkatársai. A tudományban is jártas négyesek közül a helyiek után második lett a bodai diákok csapata, a dobogó harmadik helyén pedig a helesfai tanulók végeztek.

Társulási ülés Hetvehelyen

A kiemelt médiaérdeklődés is a társulási ülés napirendjén volt

A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás (NYMTIT) tagtelepülése, Hetvehely adott otthont a társulás soros ülésének, amely a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. (RHK Kft.) munkatársainak részvételével négy témát tárgyalt. Tájékoztató hangzott el a két ülés között elvégzett feladatokról, a tájékoztató körút és a közvélemény-kutatás tapasztalatairól, az NYMTIT 2015. évi fő feladatairól.

Ismertették az angliai sellaföldi szakmai út programját, illetve szó esett a nagy aktivitású kutatási programmal kapcsolatban megélénkült országos médiaérdeklődésről is. Ez utóbbival kapcsolatban elhangzott: csak a teljes körű és őszinte kommunikáció lehet hosszú távon eredményes.

Bőségtől a töttösi falunapon

Volt „töttösiek” is szép számmal eljöttek a település sportpályáján rendezett falunapra május 24-én. A gyermekeket arcfestő és légvár is várta, de ügyességi játékokban is kipróbálhatták magukat. A polgármesteri megnyitót követően szolgálták fel a szarvast, a disznót és a marhapörköltet kenyérrrel. Természetesen mindhárom finomság az utolsó falatig elfogyott.

A délután folyamán a szervezők igyekeztek minden korosztály számára biztosítani az önfeledt szórakozást, hisz a színpadon egymást váltották a különféle művészeti együttesek, fellépők. Igen jó hangulatban töltötte az időt a település apraja-nagyja.

Külön öröm, hogy nagyon sok rég elszakadt kővágótöttösi látogatott haza erre a jeles eseményre.

Köszönet a polgármesterasszonynak, a rendezőknek, illetve a támogatóknak!

Egyházi áldással indult az ünnep

Nagyobb volt a füst, mint a láng

Pécsi ellenzéki fórumon járt az RHK Kft. vezetője

A Lehet Más a Politika és a pécsi Patacs-Rácváros Egyesület komoly beharangozó kampányt követően fórunsorozatot kezdett az általuk „atomszemétnek” nevezett nagy aktivitású radioaktív hulladék elhelyezésének ügyében. A második alkalomra meghívták a témával foglalkozó politikusokat, illetve szakembereket, valamint Pécs önkormányzati képviselőit és polgármesterét is, ám a rendezvényen végül csak dr. Kereki Ferenc, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. ügyvezető igazgatója vett részt. Ötvenhatvan résztvevője volt a programnak, ezek nagy része az RHK Kft. alkalmazottaiból, illetve ismert atomipari szakemberekből állt. Ellenzéki kötődésű érdeklődők talán két-tucatnyian voltak, pedig országos fórumok is meghirdették az eseményt.

A fórum szervezői hangsúlyozottan szakmai megbeszélést ígértek, ám ennek némileg ellentmondott, hogy megjelent az LMP társelnöke és országgyűlési képviselője, Szél Bernadett, illetve a párt pécsi önkormányzati képviselője, dr. Keresztes László Lóránt, valamint a Demokratikus Koalíció is delegált pécsi vezetőt, és megszólalásuk is

Nem maradtak válaszlatlanul az elhangzott kérdések

sokat hangoztatott politikai programbeszéd volt inkább. Ennek ellenére a találkozó többnyire szakmai mederben maradt.

Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója mintegy ötven perces előadásban vázolta a bodai agyagkővel kapcsolatos kutatások helyzetét. Hangsúlyozta, semmi sincs még eldöntve. Kifejtette: egy 2000-ben szakemberek által összeállított lista alapján a bodai kőzet tűnik a legalkalmasabbnak egy mélységi geológiai tároló befogadására. Ezért kutatnak a Nyugat-Mecsekben a szakemberek: próbálják fölmérni a bodai agyagkő minden fontos tulajdonságát. A kutatások még mintegy tíz-tizenöt évig eltartanak, akkor egy kutatólaboratóriumot létesítenek majd, mintegy 500 méter mélységben, hogy a föld alatt tovább vizsgálják. Ha a kőzet ezek nyomán is alkalmasnak bizonyul, a parlamenti jóváhagyásra és a lakosság egyetértésére ez után lenne szükség. A nagy aktivitású hulladék mélységi tárolója 2060 körül létesülne. Mindez azonban ma még csak feltételezés, messze vagyunk a véglegesnek tekinthető helyzettől.

Pergers András, a Greenpeace képviselője foglalta össze a környezetvédők radioaktív hulladék-elhelyezéssel kapcsolatos aggályait. Sorra vette a gazdasági és finanszírozási kérdéseket, különös tekintettel a Központi Nukleáris Pénzügyi Alappal kapcsolatos kritikákra. Szerinte a kiégett üzemanyag hosszú távú kezelésére nincs megoldás, nincs technológia, és a költségekről se

lehet mit mondani. Szorgalmazta, hogy állítsák le az atomerőművet, Paks II. előkészítését pedig hagyják abba, s minden folyamatba vonják be a lakosságot.

Szél Bernadett szerint a politikában zavar van a radioaktív hulladék elhelyezésével kapcsolatban. Szerinte vannak olyan politikusok, akik azt állítják, hogy jobb lenne külföldön elhelyezni a nagy aktivitású hulladékokat, de olyanok is akadnak, akik szerint ez érték. Ugyanakkor felhívta a figyelmet az európai uniós szabályokra, amelyek szerint minden ország felelős a saját hulladékának biztonságos elhelyezéséért. Vitatta viszont, hogy valóban a Mecsekben lenne a mélységi tároló helye. Véleménye szerint újra kell gondolni ezt a kérdést. Hangsúlyozta, hogy az LMP kötelezővé tenné a népszavazást a tároló lehetséges helyének 50 kilométeres körzetében.

Dr. Keresztes László Lóránt is ügödöntő népszavazást szorgalmazott és korrekt tájékoztatást. Hozzátette, hogy nem az RHK Kft. hibája, hogy eddig ez a széles körű tájékoztatás nem valósult meg. Nagy Erzsébet, a NeMecsek Mozgalom képviselője meglehetősen ingerült hangnemben helyezett kilátásba ellenállást a hulladéktároló kialakításával kapcsolatban.

Több felszólalás után a szervezők azal zárták be a fórumot, hogy korrekt szakmai tájékoztatást kaptak, a politikai kérdések megválaszolása azonban nem ennek a rendezvénynek volt a feladata.

Dr. Kereki Ferenc (szemben)

A márkatábla még mindig vár *Uránbányász emléknep Kővágószőlősen*

Hagyománnyá vált, hogy az egykori uránbányászok évente találkoznak, emlékeznek azokra az időkre, amikor kemény munkával termelték ki a Föld kincsét. Kővágószőlősen, a volt uránbánya 1. üzemének helyén gyűltek össze május 23-án, hogy nosztalgiázzanak, beszélgessenek, mulassanak kicsit – de az idén is alkalom nyílt a „maiak” munkájának megismerésére. Az RHK Kft. támogatásával megtartott rendezvényen mintegy háromszázötvenen vettek részt, legalábbis a márkatábla tanúsága szerint.

Hogy mi is az a márkatábla? Már itt eldőlt, hogy valaki bányász volt-e valaha! Aki volt, tudja, hogy minden bányásznak leszállás előtt a saját korongját (márkáját) föl kellett akasztania a márkatáblára, hogy amikor vége a műszaknak, látható legyen, mindenki följött-e. A mostani rendezvényen is volt márkatábla, így a résztvevők pontosan tudták, hogy ki jött el, számon is tartják egymást a bányászok.

Turi Gyula, a Mecseki Uránbányász Egyesület elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd Berta Zsolt, a MECSEKÖKO volt vezérigazgatója üdvözölte egykori kollégáit. Riedl István nemrégiben leköszönt bányakapitány pedig közös nótázásra is invitálta a bányászok közösségét. Persze nem kellett biztatni őket nagyon, s a bányászhim-

A jó hangulatú megemlékezést közös étkezés követte nusz ismert dallamára mindenki énekelni kezdett. Többeknek bizony könny is szökött a szemébe.

Hídeg József, a Mecsekérc munkatársa a cég mostani munkáiról, pályázati terveiről beszélt, Németh Gábor fióktelepvezető és dr. Várhegyi András környezetvédelmi vezető pedig a Mecseki Környezetvédelmi és Kutató Bázis víztisztítási tevékenységét ismertette. Török Patrik, az RHK Kft. stratégiai és műszaki igazgatóságának munkatársa az utóbbi időben az érdeklődés homlokterébe került bodai nagy aktivitású hulladék elhelyezését célzó kutatásokról tartott előadást.

A szakmai programot természetesen jó hangulatú mulatozás zárta, azután pedig elköszöntek a bányászok: Jó szerencsét!

Nosztalgikus bányásztalálkozó

A szervezkedés és a rendezés közben az ember visszagon-dol a régi szép időkre, és akaratlanul is eszébe jutnak a régi történetek, különböző tréfás helyzetek – így köszöntötte a volt munkatársakat Varga Géza, a Zsongorkő Baráti Kör elnöke, a volt hármas üzemi dolgozók VI. találkozásán.

A bányászhimnusz hangjai után az általános iskola tanulóinak előadásában verses, zenés műsor hangzott el a közel-múlt hőseiről, a bányászokról.

– Önök mindig szívesen látott vendégek Kővágószőlősen, hisz az életük jó részét itt töltötték el, az uránbánya adott munkát, megélhetést, stabil jövőt, biztonságot az egész családnak – mondta ünnepi beszédében Sándor Tibor polgármester. Kiemelte, mára már feledésbe merült a sok-sok megpróbáltatás, nehézség, csak a munka szépségére, a kol-légákra, a velük töltött szép időkre emlékeznek.

– A politika döntött az uránbánya bezárásáról, de vajon dönt-e az újrainyitásról is? – folytatta gondolatait a település vezetője. – Én úgy gondolom, hogy amikor szóba kerül ez a lehetőség, ezeknek az emlékeknek köszönhetően van nosztalgiánk. Néhányan önök közül akár a munkát is fel-vennék, ha lehetne. A szorgalmas, tisztességes bányászok sem hősök, sem áldozatok nem akartak lenni. Ők csak dolgoztak, ahogy elvárták tőlük, és életüket áldozták a hi-vatásukért. Tényleg hősök voltak.

TÁRSULÁSI LAP

Kiadja az NYMTIT 7672 Boda, Petőfi Sándor u. 28.

Felelős kiadó: az NYMTIT

Szerkeszti a szerkesztő bizottság: Kaszás Endre, Rónai Tibor, Perjés Krisztina

Nyomás: DUPLEX-ROTA Pécs, Északmegeyer dűlő 4.

Bakonyai bányász randevú

A bakonyai szív csodákra képes – mondták a hetvenes –nyolcvanas években az uránbánya termelési versenyen, mert a kettes üzem bányászai gyakran az élen jár-tak.

– Tizenkét évvel ezelőtt, a Mecseki Ércbányászati Vá-lalat történetében elsőként szerveztük meg az üzemi találkót – elevenítette fel Varga István polgármester –, és ha emlékeztek, nem is akármilyen érdeklődés mellett: egykor Bakonyán ezren dolgoztak, a találkozóinkra pedig eljönnek mindig legalább négyszázan. Ilyenkor több a vendég a faluban, mint ahá-nyan itt élnek.

A bányász emlékkőnél koszorút helyezett el a település ön-kormányzata, a Mecsekérc Zrt. képviselője, a bányász szak-szervezetek küldöttei, valamint a helyi bányász egyesület képviselője.

